

Svar. Jeg forstod nu paa den højtærede Minister, at dette er afgivet siden, og at man da vil kunne faa begge de paagældende Udtalelser til Overvejelse i det Udvalg, som formentlig bliver nedsat om denne Sag, og der vil jo derved være givet et værdifuldt Bidrag til den kommende Forhandling.

Den højtærede Minister erkendte ellers det rigtige i det Formaal, man havde sat sig med det foreliggende Lovforslag, og paa mange Punkter var han ogsaa velvillig stemt overfor den Form, Tanken havde faaet i Lovforslaget. Han understregede imidlertid Arbejdsgivernes Bekymringer over for Lovgivning af denne Beskaffenhed, og han pegede der paa, at man maatte vente, at denne Bekymring øgedes ved Bestemmelserne om, at man skulde bidrage til at fremme Oprettelsen af Fællesudvalg mellem Arbejdsgiverrepræsentanter og Arbejderne ved de enkelte Bedrifter. Jeg tror nu ikke, at der paa dette Punkt virkelig kan være Grundlag for Bekymring fra Arbejdsgivernes Side. I de Lande, hvor saadanne Udvalg er anvendt under Former, der svarer til dem, som vi her er Talsmænd for, tror jeg, det erkendes i meget vide Kredse fra Arbejdsgivernes Side, at disse Udvalg har bidraget til at bedre Forholdet, til at bringe mere Fart i Arbejdet og mere Udnyttelse af de Tanker, der kan komme frem fra Arbejdernes Side til Forbedring af Forholdene indenfor Bedriften. Den højtærede Minister har jo Ret i, at vi her i mange Henseender har været mere tilbøjelige til i vort økonomiske Liv at tage tyske end angelsaksiske Forbilleder. Jeg vilde anse det for en Lykke, om det blev muligt, selv om det skulde ske i nogen Grad ved Statens Medvirken og Bidrag, at føre os i vort økonomiske Liv noget længere bort fra de tyske Forbilleder og noget nærmere til de angelsaksiske. Jeg skal tilføje, at selve Bestemmelserne om, at det paatænkte Udvalg skulde bidrage til at fremme saadanne Fællesudvalg, kan jo ikke staa som en Hindring for dette Udvalgs Virksomhed med Hensyn til Gennemførelsen af Lovforslagets øvrige Indhold; thi det er jo i en vis Forstand to af hinanden uafhængige Opgaver, som her stilles det paagældende Udvalg. Man kan meget vel tilvejebringe Fællesudvalg, uden at man forsøger Gennemførelse af Arbejderaktier, og man kan ogsaa meget vel gennemføre Arbejderaktier, uden at der gennemføres saadanne Fællesudvalg; man kan endda tilføje, at Arbejderaktier giver jo paa en naturlig Maade Arbejderne Andel i Ledelsen og Indsigt i Bedriftens Virksomhed, idet Arbejderaktierne betyder, at Arbejderne

som Aktionærer faar Ret til at være repræsenterede i Bestyrelsen.

Paa dette Punkt gjorde den ærede Ordfører for Partiet Venstre, som i øvrigt udtalte sig med megen Velvillie overfor Lovforslaget, en Betænkkelighed gældende, idet han sagde, at 5 pCt. af Aktierne paa Arbejderhænder dog vist var for lidt som Grundlag for, at de skal have en Repræsentant i Bestyrelsen. Jeg tror ikke, denne Betænkkelighed vejer tungt, jeg vilde uden Skrupler anbefale, at Arbejderne fik Repræsentanter i Bestyrelsen, selv om deres Procenttal af det samlede Aktiebeløb er endnu mindre, fordi jeg føler mig overbevist om, at netop en saadan Repræsentation er Vejen til at lette Forholdet mellem de to Parter. Overalt, hvor man har haft saadanne Repræsentationer, hvor man har skabt virkelig Indsigt for Arbejderne i den paagældende Bedrifts Gang, har dette lettet Forhandlingerne om mangfoldige Spørgsmaal. Jeg kan f. Eks. minde om en stor Chokoladefabrikvirksomhed i Svejts, som i den store Krisetid for svejtsisk Industri lige efter Krigen gennemførte en Ordning af den Beskaffenhed, som der her er Tale om, og hvor man kort Tid derefter, da man kunde overse den første Tids Erfaringer, netop meget understregede den Forstaaelse, der var skabt i Arbejderkredse af den paagældende Industrigrens Vanskeligheder og af Nødvendigheden af at tage sig sammen for at overvinde disse, en Forstaaelse, som var skabt netop derigennem, at Arbejderne havde faaet Andel i Ledelsen og fuld Indsigt i den paagældende Virksomheds Vilkaar. Saa jeg skulde tro, at naar man fra anden Side bestræber sig derfor, vil man kunne opnaa dette, at der ogsaa blandt vore Arbejdsgivere i højere Grad, end det hidtil har været Tilfældet, opnaas Forstaaelse af Værdien af en saadan Delagtighed fra Arbejdernes Side.

Den højtærede Indenrigsminister understregede i øvrigt, at han ansaa den bedste Form, man kunde anvende, hvor det drejede sig om at give Arbejderne Andel i Virksomheden, for at være den, hvor de fik virkelige Aktier i Bedriften, ikke blot Andel i Udbyttet, men Aktier i Bedriften, og saa deres Andel i Udbyttet som en Slags Forrentning eller Udbytte af de paagældende Aktier. Det glæder mig, fordi jeg for min Del ogsaa anser det for en Hovederfaring, der har bundfældet sig ud af alle de Forsøg, der er gjort, at dette er den rigtige Form, den bedste Form, hvorunder man kan sætte disse Foranstaltninger i Værk.

Den højtærede Minister nærede imidler-